

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ઈગલ ફ્લાર્ક ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ.

વિરુદ્ધ

કેન્દ્રીય આબકારી કમિશનર, પૂણે

સપ્ટેમ્બર ૨, ૨૦૦૪

[ન્યાયમૂર્તિઓ અરિજીત પસાયત અને પી. પી. નૌલેકર]

કેન્દ્રીય આબકારી નિયમો, ૧૯૪૪:

નિયમો ૧૭૪ અને ૧૭૪-A-પ્રકરણ શીર્ષકો ૩૯૨૪. ૯૦ અને ૨૯૦૯.

૬ હેઠળ આવતી પ્લાસ્ટિકની વસ્તુઓ-મુક્તિ સૂચનાઓ સંખ્યા ૫૩૧૮૮ તારીખ ૦૧/૦૩/૧૯૮૮-અને ૧૧૧૮૮ (NT) - CE તારીખ ૧૫/૦૪/૧૯૮૮ - મૂલ્યાંકનકર્તા અધિસૂચનાઓ હેઠળ જરૂરી વર્ગીકરણ/ઘોષણા દાખલ કરતો નથી - મુક્તિ માટેનો દાવો-યોજાયેલી, મુક્તિ સૂચના હેઠળ લાભ મેળવવા માટે, શરતોનું કડક પાલન કરવું પડશે-સંબંધિત

જોગવાઈ એ સ્પષ્ટ કરે છે કે જ્યાં માલ શૂન્ય દરથી વસૂલવામાં આવે છે અથવા જ્યાં સમગ્ર આબકારી જકાતમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવે છે જો મંજૂરી આપવામાં આવે તો, ઉત્પાદકે ઘોષણા કરવી જરૂરી છે અને નિર્દિષ્ટ મુજબ બાંહેધરી આપવી જરૂરી છે-કારણ કે ઘોષણા અને બાંહેધરી કરદાતા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી ન હતી, તેથી ટ્રિબ્યુનલને એવું માનવા માટે યોગ્ય હતું કે તેને નિયમ ૧૭૪ ની કામગીરીમાંથી મુક્તિ ઉપલબ્ધ ન હતી-સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટ, ૧૯૪૪.

દીવાની અપીલીય હકૂમત: દીવાની અપીલ નંબર ૪૬૪૭/૧૯૯૮.

એફ. ઓ. નં. ૩૬૪/૧૯૯૮-સીમાં એ. નં. ૬/૧૦૦૯/૧૯૯૧-સીમાં સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) અપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ, નવી દિલ્હીના તારીખ ૦૮/૦૫/૧૯૯૮ના રોજના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા તરફે મેસર્સ ગાગરાટ એન્ડ કંપની માટે યુ. એ. રાણા, અરવિંદ કુમાર, મધુપ સિંઘલ અને સંદીપ ખરેલ.

સામાવાળા તરફે અનૂપ ચૌધરી, રુપેશ કુમાર, પી પરમેશ્વરન અને બી કૃષ્ણ પ્રસાદ.

અદાલતનો નીચેનો આદેશ ન્યાયમૂર્તી અરિજીત પસાયત દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

અપીલકર્તાઓ કસ્ટમ્સ, એક્સાઈઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલ, નવી દિલ્હી (ટૂંકમાં 'CEGAT') દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશની ચોકસાઈ પર હુમલો કરે છે. CEGAT સમક્ષ અપીલમાં, અપીલકર્તાઓએ ન્યાયિક સત્તામંડળ દ્વારા લાદવામાં આવેલી અને કલેક્ટર, સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એન્ડ કસ્ટમ્સ (અપીલ્સ) દ્વારા પુષ્ટિ કરાયેલી <ID ૧,૯૫,૮૯૩ની ફરજની માંગ અને રૂ. ૫,૦૦૦ના દંડને પડકાર્યો હતો. સી. ઈ. જી. એ. ટી. એ અપીલ ફગાવી દીધી.

પૃષ્ઠભૂમિ હકીકતો આ પ્રમાણે છે:અપીલકર્તાઓ અનુસાર, તેઓ પ્લાસ્ટિકની ચીજવસ્તુઓ એટલે કે પ્લાસ્ટિક ઇન્સ્યુલેટેડ વાસણો અને વેક્યૂમ ફ્લાસ્કના ઉત્પાદનમાં રોકાયેલા છે. તેમની બે ફેક્ટરીઓ હતી, એક તાલેગાંવમાં અને બીજી ચિંચવાડમાં. પહેલાની ફેક્ટરીને મુખ્ય ફેક્ટરી માનવામાં આવતી હતી. એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે વિવાદના સમયગાળા દરમિયાન, એટલે કે ૦૧/૦૩/૧૯૯૦ થી ૨૧/૦૮/૧૯૯૦ સુધી, મૂલ્યની દ્રષ્ટિએ તેમના દ્વારા ઉત્પાદિત ચીજવસ્તુઓના મોટા ભાગને સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ રૂલ્સ, ૧૯૪૪ (ટૂંકમાં 'નિયમો') ના નિયમ ૧૭૪-એ હેઠળ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ લાઈસન્સિંગ

કંટ્રોલમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી હતી. તેમની મુખ્ય ફેક્ટરીમાં ઉત્પાદિત તમામ ચીજવસ્તુઓને સંબંધિત સમયગાળા દરમિયાન ડ્યુટીમાંથી સંપૂર્ણપણે મુક્તિ આપવામાં આવી હોવાથી, ઉત્પાદનનો માત્ર એક નાનો ભાગ જ ચિંચવાડ ફેક્ટરીમાં હાથ ધરવામાં આવ્યો હતો. સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ ઓથોરિટીઝ દ્વારા ૨૮/૦૮/૧૯૯૦ તારીખનું કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું હતું, જેમાં તેમને સંબંધિત સમયગાળા દરમિયાન આવતા પ્રકરણના શીષ ક નંબર ૩૯૨૪. ૯૦ (કેસરોલ) અને ૩૯૦૯. ૬૦ (રિજિડ પોલીયુરેથીન ફોમ) હેઠળ આવતા એક્સાઇઝેબલ માલના ઉત્પાદન માટે જરૂરી L-૪ લાઇસન્સ લેવામાં નિષ્ફળતા બદલ અને એક્સાઇઝેબલ માલની સૂચિ દાખલ કરવામાં નિષ્ફળતા બદલ કારણ દર્શાવવા અને દંડ લાદવાની જરૂર હતી. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે ડ્યુટી લાયબિલિટી નક્કી કરવામાં નિષ્ફળતા હતી અને તેમણે એક્સાઇઝેબલ માલનો હિસાબ રાખ્યો ન હતો. તેમને કારણ દર્શાવવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા કે શા માટે ફરજની માંગ ન કરવી જોઈએ અને સેન્ટ્રલ એક્સિસ એક્ટ, ૧૯૪૪ (ટૂંકમાં 'ધ એક્ટ') ની વિવિધ જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન માટે દંડ લાદવો જોઈએ નહીં. અપીલકર્તાઓએ એવું વલણ અપનાવ્યું હતું કે ઉત્પાદિત ઉત્પાદનો કરવેરાના શૂન્ય દરે વસૂલવામાં આવતા હોવાથી અને તેમને ૧૧/૮૮ (NT)-CE તારીખ ૧૫/૦૪/૧૯૮૮ હેઠળ લાઇસન્સિંગ નિયંત્રણમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી હોવાથી, એલ-૪ લાઇસન્સ મેળવવા માટે તેમના તરફથી કોઈ જવાબદારી અથવા જરૂરિયાત નહોતી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી

કે કેન્દ્રીય આબકારી અધિક્ષકને ૦૪/૦૪/૧૯૯૦ ના પત્ર દ્વારા ઉપરોક્ત પાસાઓ વિશે જાણ કરવામાં આવી હતી. જ્યાં સુધી કઠોર પોલીયુરેથીન ફીણનો સંબંધ છે, અપીલકર્તાઓએ દાવો કર્યો હતો કે ઉપરોક્ત વસ્તુ બિન-વિસ્તૃત હતી, જે અગાઉના સમયગાળા માટે કરદાતાના પોતાના કેસમાં દર્શાવવામાં આવી હતી. ચિંચવાડ ફેક્ટરીમાં માલસામાનના ઉત્પાદનના સંદર્ભમાં, અપીલકર્તાઓએ વલણ અપનાવ્યું હતું કે ઉપરોક્ત ફેક્ટરી તેમની મુખ્ય ફેક્ટરીનું સહાયક એકમ હતું અને માલસામાનના ઉત્પાદન માટે જરૂરી તમામ સામગ્રી મુખ્ય ફેક્ટરી દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી હતી અને વેચાણ પણ મુખ્ય ફેક્ટરીમાંથી કરવામાં આવતું હતું. ન્યાયનિર્ણાયક અધિકારીએ એવું માન્યું હતું કે માત્ર ચોક્કસ સૂચના હેઠળ મુક્તિ આપવામાં આવી હોવાથી, તે વસ્તુને સંપૂર્ણ મુક્તિ આપવામાં આવી હોય ત્યારે પણ તે ઉત્પાદનને બિન-વિસ્તૃત વસ્તુ બનાવતી નથી. તેથી, અપીલકર્તાઓએ ચિંચવાડ ફેક્ટરીમાં માલનું ઉત્પાદન કરતા પહેલા જરૂરી પ્રક્રિયાઓનું પાલન કરવું ફરજિયાત હતું. અપીલકર્તાઓને સૂચના નંબર ૧૧/૮૮ (NT)-CE તારીખ ૧૫/૦૪/૧૯૮૮ દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યા હોવાના દાવાના સંદર્ભમાં, ન્યાયનિર્ણાયક અધિકારીએ શોધી કાઢ્યું હતું કે અપીલકર્તાઓએ સૂચનામાં સમાવિષ્ટ જરૂરિયાતોનું પાલન કર્યું નથી. તેમને એ પણ જાણવા મળ્યું કે ઉપરોક્ત મેસર્સ ટોપ પ્લાસ્ટિક પ્રાઇવેટ લિમિટેડે ૨૧/૦૮/૧૯૯૦ પર તેમનું લાઇસન્સ રદ કરવા માટે અરજી કરી તે પહેલાં જ અપીલકર્તાઓએ માર્ચ, ૧૯૯૦માં ચિંચવાડ ખાતે મેસર્સ ટોપ પ્લાસ્ટિક

પ્રાઇવેટ લિમિટેડના પરિસરમાં ઉત્પાદન શરૂ કર્યું હતું. તેમણે એ પણ નોંધ્યું હતું કે અપીલકર્તાઓએ માત્ર ૨૮/૦૩/૧૯૯૦ પર L-૪ લાઇસન્સ મેળવ્યું હતું. તેઓએ સૂચના નંબર ૧૧/૮૮ હેઠળ નિર્ધારિત ઘોષણા દાખલ કરી ન હોવાથી, તેમને નિયમોના નિયમ ૧૭૪ના અમલમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી ન હતી. એવું પણ માનવામાં આવ્યું હતું કે અપીલકર્તાઓએ જરૂરી પ્રક્રિયાઓનું પાલન કર્યા વિના ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરી હતી અને તેથી તેઓ ૫૩/૮૮ તારીખ ૦૧/૦૩/૧૯૮૮ હેઠળ મુક્તિ મેળવવા માટે હકદાર નથી. ફરજની માંગની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી અને દંડ લાદવામાં આવ્યો હતો. અપીલમાં કલેક્ટરે (અપીલ) આ આદેશની પુષ્ટિ કરી હતી. તેમણે શોધી કાઢ્યું કે અપીલકર્તાઓ દ્વારા ઉત્પાદિત બંને પ્રકારના ઉત્પાદનો એક્સાઇઝેબલ હતા. સી. ઈ. જી. એ. ટી. સમક્ષ એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે જ્યાં સુધી કેસરોલની વાત છે, ત્યાં સુધી ૫૩/૮૮ તારીખની ૦૧/૦૩/૧૯૮૮ મુક્તિ સૂચના સ્પષ્ટપણે ઉપરોક્ત વસ્તુને મુક્તિ આપવાની મંજૂરી આપે છે. વર્તમાન અપીલકર્તા મેસર્સ ઈગલ ફ્લાસ્ક ઇન્ડસ્ટ્રીઝ દ્વારા કોઈ વર્ગીકરણ/ઘોષણા દાખલ કરવાની જરૂર નહોતી, કારણ કે જ્યાં કેસરોલનું ઉત્પાદન કરવામાં આવતું હતું તે ચિંચવાડ ફેક્ટરીનું સંચાલન મેસર્સ ટોપ પ્લાસ્ટિક પ્રાઇવેટ લિમિટેડ હેઠળ હતું. એ બાબત પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો કે શરૂઆતમાં એલ-૪ લાઇસન્સ લેવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ બાદમાં તેને રદ કરવાની વિનંતી કરવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સૂચના ૧૧/૮૮ હેઠળ ઘોષણા દાખલ ન કરવી

એ માત્ર એક પ્રક્રિયાગત ભૂલ હતી અને તેના પરિણામે નોંધપાત્ર કર જવાબદારી વસૂલ થવી જોઈએ નહીં.

સી. ઈ. જી. એ. ટી. સમક્ષ સામાવાળાએ ન્યાયનિર્ણાયક અધિકારીના આદેશોને સમર્થન આપ્યું હતું, જેની પુષ્ટિ અપીલીય સત્તામંડળે કરી હતી. સી. ઈ. જી. એ. ટી. , તથ્યાત્મક સ્થિતિના વિશ્લેષણ પર, એક ચોક્કસ તારણ પર આવી હતી જે અપીલકર્તાઓ દ્વારા વિવાદિત ન હતી કે તેઓ સૂચના ૧૧/૮૮ હેઠળ ઘોષણા રજૂ કરવાની જરૂરિયાતનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા. આમ, વિભાગીય સત્તાવાળાઓ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશોની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.

અપીલના સમર્થનમાં, અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે વસ્તુઓને ફરજમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી હતી, ત્યારે લાઈસન્સિંગ નિયંત્રણમાંથી પરિણામી મુક્તિ આપવામાં આવી હતી. કોઈ પણ સંજોગોમાં, સૂચના ૧૧/૮૮ ની શરતોમાં ઘોષણા રજૂ ન કરવામાં માત્ર નિષ્ફળતા મૂલ્યાંકનકર્તાને સૂચના હેઠળ અન્યથા ઉપલબ્ધ લાભોમાંથી વંચિત કરતી નથી. સામાવાળાના વિદ્વાન વકીલે સીઈજીએટીના ચુકાદાને ટેકો આપ્યો હતો.

અમને જાણાય છે કે સૂચના ૧૧/૮૮ મુક્તિ પામેલી ચીજવસ્તુઓને નિયમ ૧૭૪ની કામગીરીમાંથી મુક્તિ સાથે સંબંધિત છે. આ જાહેરનામું નિયમોના નિયમ ૧૭૪-એ દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. અન્ય બાબતોની સાથે તેમાં જાણાવવામાં આવ્યું છે કે, જ્યાં માલ શૂન્ય દરથી વસૂલવામાં આવે છે અથવા તેના પર વસૂલવામાં આવતી એક્સાઇઝ ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવે છે, ત્યાં માલને નિયમોના નિયમ ૧૭૪ની કામગીરીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે. આ માલનો ઉલ્લેખ સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૮૫ (ટૂંકમાં 'ટેરિફ એક્ટ') ની અનુસૂચિમાં કરવામાં આવ્યો છે. જોગવાઈમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે જ્યાં માલ શૂન્ય દરથી વસૂલવામાં આવે છે અથવા જ્યાં છ શ્રેણીઓમાંથી કોઈપણ પર વસૂલવામાં આવતી એક્સાઇઝ ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવે છે, ત્યાં ઉત્પાદકે આ સૂચના હેઠળ પ્રથમ વખત અને ત્યારબાદ દરેક નાણાકીય વર્ષના એપ્રિલના ૧૫મા દિવસ પહેલા છૂટનો દાવો કરતી વખતે સંલગ્ન ફોર્મમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ ઘોષણા કરવી અને બાંહેધરી આપવી જરૂરી છે. સી. ઈ. જી. એ. ટી. સહિત નીચે આપેલા મંચો દ્વારા જાણવા મળ્યું છે તેમ, હકીકતમાં, અપીલકર્તાઓ દ્વારા ઘોષણા અને વચન રજૂ કરવામાં આવ્યું ન હતું. આ ખાલી ઔપચારિકતા નથી. તે સૂચના હેઠળ લાભ મેળવવા માટેનો પાયો છે. એવું ન કહી શકાય કે તે માત્ર પ્રક્રિયાગત જરૂરિયાતો છે, જેનું પાલન ન કરવા માટે કોઈ પરિણામ જોડાયેલું નથી. પરિણામ એ છે કે સૂચના હેઠળ લાભોનો ઈનકાર.

મુક્તિ સૂચના હેઠળ લાભ મેળવવા માટે, શરતોનું કડક પાલન કરવું પડશે. તેથી, સી. ઈ. જી. એ. ટી. એ એ અભિપ્રાયને સમર્થન આપ્યું હતું કે નિયમ ૧૭૪ ની કામગીરીમાંથી મુક્તિ, અપીલકર્તાઓ માટે ઉપલબ્ધ ન હતી. મળી આવેલા તથ્યો મુજબ, અભિપ્રાય માટે પૂરતો આધાર છે. અમને આ અપીલમાં કોઈ યોગ્યતા જણાતી નથી, તદનુસાર તેને રદ કરવામાં આવે છે.

આર. પી.

અપીલ રદ કરવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.